

ANALÝZA

29. 10. 2013

Postavení českého trhu práce v rámci EU

Pravidelná analýza trhu práce se zaměřuje na mezinárodní srovnání indikátorů strategie zaměstnanosti - Evropa 2020. Ta má v horizontu této dekády za cíl zvýšení míry zaměstnanosti osob ve věku 20-64 let na 75 % a zvýšení počtu vysokoškolsky vzdělaných lidí ve věku 30-34 let nejméně na 40 %. Druhá část analýzy je věnována nezaměstnanosti a postavení mladých lidí ve věku 15-24 let na evropském trhu práce.

Plnění kritérií zaměstnanosti podle strategie Evropa 2020

Míra zaměstnanosti ve věkové skupině 20-64 let dosahovala ve 2. čtvrtletí 2013 v zemích EU28 68,4 %. Míra zaměstnanosti mužů přitom převyšovala míru zaměstnanosti žen o 11,7 p. b. V průběhu roku se celková míra zaměstnanosti snížila o 0,2 p. b., kdy nárůst zaměstnanosti žen o 0,1 p. b. byl doprovázen poklesem zaměstnanosti mužů o 0,4 p. b.

Při pohledu na tabulku seřazenou od nejvyšších hodnot k nejnižším je zřejmé, že vysoká míra zaměstnanosti byla v severských státech a v zemích západní Evropy. Nejvyšší úroveň zaměstnanosti, která se meziročně ještě zvýšila o 0,2 p. b. se udržela ve Švédsku (ve 2. čtvrtletí 2013 to bylo 80,0 %). V této zemi byla jak nejvyšší míra zaměstnanosti žen (77,7 %) s náskokem před druhým Dánskem o 4,7 p. b., tak i mužů (82,3 %). Rozdíly v zaměstnanosti mužů nejsou mezi zeměmi EU tak výrazné (druhé Německo zaostává pouze o 0,2 p. b.).

Celkem pět států překonalo úroveň 75 %. Na potřebnou hranici dosáhlo zmiňované Švédsko, dále Německo, Nizozemsko, Dánsko a Rakousko. Největší meziroční propad míry zaměstnanosti o 3,4 p. b. lze pozorovat na Kypru. Pokles míry zaměstnanosti o více než 2 p. b. byl také v Řecku, kde pracovala o něco více než polovina populace ve věku 20-64 let (nejméně za celou EU28). Region Jižní Evropy se celkově vyznačuje nízkou zaměstnaností. Celkem v 16 státech nedošlo k meziročnímu poklesu míry zaměstnanosti pro věkovou skupinu 20-64 let.

Mezi země, kde došlo k meziročnímu nárůstu míry zaměstnanosti, patřila i Česká republika (zvýšení o 1,2 p. b.). Ve sledovaném období se míra zaměstnanosti žen zvýšila výrazněji (nárůst o 1,4 p. b.) než u mužů (nárůst o 0,9 p. b.). Od 4. čtvrtletí 2012 si Česká republika udržuje deváté místo mezi zeměmi EU28, a tak kromě zmiňovaných zemí s nejvyšší mírou zaměstnanosti, byla vyšší míra zaměstnanosti ještě v Estonsku, Finsku a ve Spojeném království. Míra zaměstnanosti v ČR převyšovala průměr EU28 o 4,3 p. b. Ze sousedních států byla nejvyšší míra zaměstnanosti v Německu (77,2 %), nejnižší byla v Polsku (64,6 %).

Tabulka 1 Míra zaměstnanosti 20-64letých v členských zemích EU (v %)

Země	2. čtvrtletí 2013			Rozdíl v p.b. 2.Q 2013-2.Q 2012		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

Švédsko	80,0	82,3	77,7	0,2	0,0	0,5
Německo	77,2	82,1	72,3	0,4	0,2	0,8
Nizozemsko	76,6	81,4	71,7	-0,6	-1,2	-0,1
Dánsko	76,0	79,0	73,0	0,5	0,7	0,3
Rakousko	75,9	80,6	71,2	0,0	-0,8	0,7
Spojené království	74,6	80,1	69,1	0,6	0,2	1,0
Finsko	74,4	75,9	72,8	-0,2	-0,4	-0,1
Estonsko	74,1	77,8	70,7	1,9	3,4	0,4
Česká republika	72,7	81,2	63,9	1,2	0,9	1,4
Lucembursko	70,7	76,5	64,7	-0,8	-2,5	0,9
Litva	69,9	70,8	69,1	1,3	1,9	0,7
Francie	69,7	74,0	65,6	0,2	-0,1	0,4
Lotyšsko	69,4	70,7	68,1	2,1	1,4	2,6
EU 28	68,4	74,3	62,6	-0,2	-0,4	0,1
Belgie	67,5	73,2	61,7	0,3	0,0	0,5
Kypr	67,3	72,9	62,1	-3,4	-3,9	-3,1
Slovensko	67,1	70,9	63,2	-1,0	-0,5	-1,4
Irsko	65,3	70,4	60,3	1,6	2,4	0,7
Portugalsko	65,3	68,5	62,2	-1,9	-2,2	-1,6
Slovensko	65,0	72,5	57,5	-0,2	-0,3	-0,1
Polsko	64,6	72,1	57,3	-0,2	0,0	-0,2
Malta	64,5	79,6	49,1	1,9	1,4	2,4
Rumunsko	64,4	71,6	57,4	0,1	-0,1	0,4
Bulharsko	63,6	66,1	61,0	1,0	0,7	1,2
Maďarsko	63,1	69,9	56,5	1,0	2,0	0,0
Itálie	59,8	69,7	50,1	-1,5	-2,2	-0,8
Španělsko	58,2	63,3	53,1	-1,4	-1,5	-1,4
Chorvatsko	54,7	58,5	50,9	-1,6	-3,0	-0,2
Řecko	53,5	63,3	43,6	-2,2	-2,5	-1,9

Zdroj: Eurostat.

Důležitým indikátorem z pohledu trhu práce je podíl vysokoškolsky vzdělaných osob. Vyšší vzdělání obecně zabezpečuje lepší uplatnění na pracovním trhu. Ačkoliv došlo mezi lety 2002 až 2012 ke zvýšení podílu vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30-34 let v EU v průměru o 12,6 p. b., požadovanou hranici se zemím EU prozatím nepodařilo naplnit (za rok 2012 podíl dosahoval 35,7 %). Celkově se ženy v dané věkové kategorii vyznačují vyšší úrovní vzdělání než muži.

Tabulka 2 Podíl vysokoškolsky vzdělaných lidí ve věku 30-34 let (v %)

Země	Vysokoškolské vzdělání (ISCED 5,6) 2.čtvrtletí 2013		
	celkem	muži	ženy
Litva	52,2	40,2	64,2
Irsko	50,6	43,7	57,1

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Lucembursko	49,8	48,7	50,7
Švédsko	47,8	41,5	54,3
Kypr	47,4	40,5	53,5
Spojené království	47,3	44,7	50,0
Finsko	44,7	37,2	52,5
Estonsko	44,4	33,2	55,8
Francie	43,9	39,2	48,5
Lotyšsko	43,0	27,1	59,0
Belgie	42,6	34,0	51,2
Slovinsko	41,5	31,5	51,8
Nizozemsko	41,4	38,0	44,7
Španělsko	41,1	36,7	45,5
Polsko	40,3	32,6	48,2
Dánsko	39,9	33,6	46,3
EU 28	36,6	32,3	41,0
Řecko	34,5	30,0	39,4
Německo	33,4	31,9	34,9
Maďarsko	32,5	27,0	38,1
Portugalsko	28,2	23,6	32,8
Bulharsko	27,8	19,4	36,9
Rakousko	27,8	27,5	28,0
Slovensko	27,0	21,7	32,5
Česká republika	26,2	23,4	29,2
Malta	25,5	22,0	29,3
Chorvatsko	23,3	19,6	28,6
Rumunsko	23,1	20,6	25,7
Itálie	22,2	17,6	26,8

Zdroj: Eurostat.

Podle výsledků VŠPS za 2. čtvrtletí 2013 se Česká republika s dosaženým podílem 26,2 % zařazuje mezi země s nejnižším podílem vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30–34 let. Za poslední roky ale tento podíl v naší zemi výrazně vzrostl.

Malta, Chorvatsko, Rumunsko a Itálie měly podíl vysokoškolsky vzdělaných osob ještě nižší než Česká republika. Ve 2. čtvrtletí 2013 splňovalo požadovanou hranici 40 % celkem 15 zemí. Ze sousedních států se nad úroveň EU28 (36,6 %) pohybovalo pouze Polsko, které potřebnou hranici 40 % překonalo o 0,3 procentního bodu. Pod úroveň EU28 pak bylo Německo (33,4 %), Rakousko (27,8 %) a Slovensko (27,0 %).

Nezaměstnanost

Česká republika se vyznačuje relativně nízkou úrovní nezaměstnanosti. Ve 2. čtvrtletí 2013 byla obecná míra nezaměstnanosti v ČR (6,8 %) o 4,1 p. b. nižší než průměr EU. Pod úroveň EU byla jak míra nezaměstnanosti žen, tak i mužů. Mezi státy EU28 s nejnižší mírou nezaměstnanosti se řadí Nizozemsko, Lucembursko, Německo a Rakousko. U našeho jižního souseda byla míra nezaměstnanosti v daném období vůbec nejnižší a dosahovala pouze 4,6 %.

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

V porovnání s dalšími sousedními státy byla míra nezaměstnanosti výrazně vyšší na Slovensku (14,1 %), vyšší byla i v Polsku (10,6 %).

Míra nezaměstnanosti se nadále udržuje na vysokých hodnotách zejména v jižních státech Evropy. Ve 2. čtvrtletí 2013 patřily poslední příčky Řecku a Španělsku, kde z osob ve věku 15-64 let, které chtěly pracovat, byla každá čtvrtá osoba nezaměstnaná.

Tabulka 3 Míra nezaměstnanosti 15-64letých v členských zemích EU (v %)

Země	2. čtvrtletí 2013			Rozdíl v p.b. 2.Q 2013 - 2.Q 2012		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Rakousko	4,6	4,7	4,4	0,3	0,1	0,3
Německo	5,4	5,7	5,0	-0,1	0,1	-0,2
Lucembursko	6,2	5,8	6,8	2,2	2,4	2,0
Nizozemsko	6,7	7,1	6,1	1,6	2,0	1,0
Česká republika	6,8	5,7	8,2	0,0	-0,1	0,2
Malta	6,8	7,0	6,5	0,2	0,4	-0,1
Dánsko	6,9	6,4	7,3	-1,0	-1,6	-0,6
Rumunsko	7,8	8,5	6,9	0,6	0,7	0,5
Spojené království	7,8	8,4	7,1	-0,2	-0,1	-0,2
Belgie	8,1	8,3	8,0	1,1	1,4	0,8
Estonsko	8,4	8,4	8,3	-2,1	-3,4	-0,8
Švédsko	9,0	9,3	8,6	0,2	0,3	0,1
Finsko	9,3	10,3	8,2	0,5	0,7	0,2
Francie	9,8	10,0	9,6	0,3	0,7	0,0
Maďarsko	10,3	10,1	10,6	-0,6	-1,4	0,3
Slovinsko	10,5	10,1	11,0	2,2	2,3	2,1
Polsko	10,6	9,9	11,4	0,6	0,6	0,6
EU 28	10,9	11,0	10,9	0,5	0,6	0,5
Lotyšsko	11,6	12,2	11,0	-5,0	-5,4	-4,5
Litva	11,9	13,7	10,2	-1,7	-2,2	-1,2
Itálie	12,2	11,7	12,9	1,6	1,7	1,4
Bulharsko	13,0	14,2	11,7	0,6	0,4	0,9
Irsko	14,1	16,3	11,5	-1,2	-2,3	0,3
Slovensko	14,1	13,8	14,5	0,4	0,4	0,4
Kypr	15,7	16,5	14,8	4,2	4,0	4,3
Chorvatsko	17,0	18,0	15,7	2,1	2,8	1,1
Portugalsko	17,2	17,3	17,1	1,5	1,3	1,6
Španělsko	26,4	25,7	27,2	1,6	1,0	2,3
Řecko	27,3	24,3	31,3	3,5	3,3	3,8

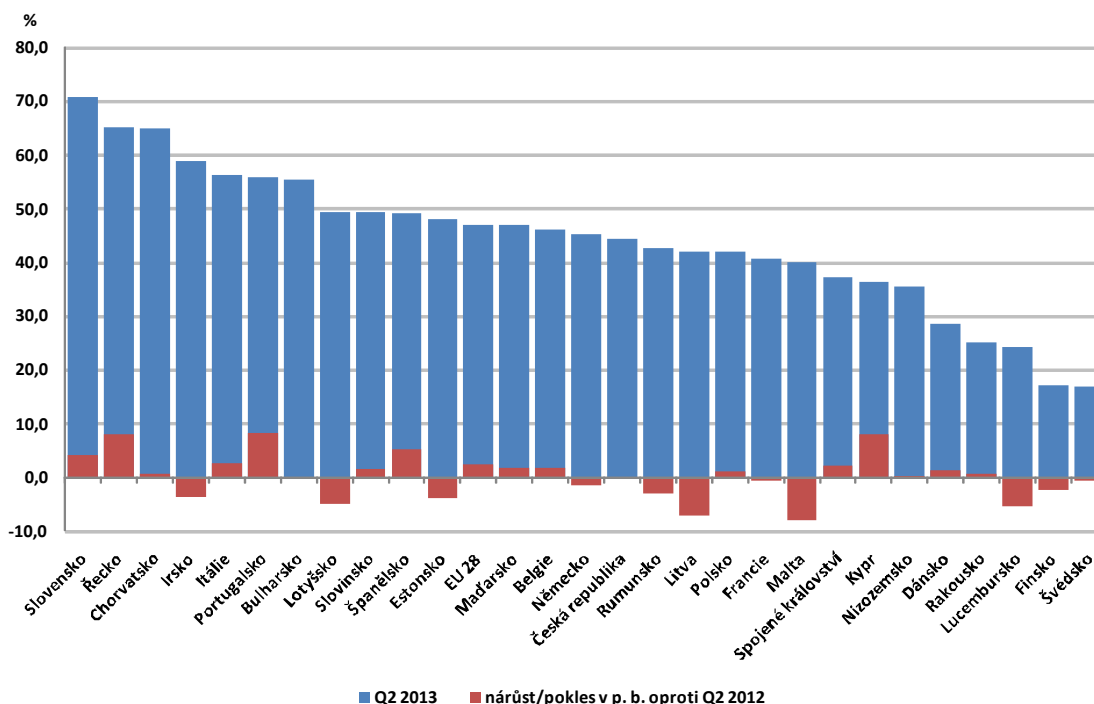
Zdroj: Eurostat.

Při všeobecném růstu nezaměstnanosti se zhoršil i další strukturální ukazatel Eurostatu - podíl dlouhodobě nezaměstnaných (1 rok a déle) na celkové nezaměstnanosti. Za úhrn členských

ANALÝZA

zemí se zvýšil meziročně o 2,4 p. b. na 47,1 %. V České republice se podíl dlouhodobě nezaměstnaných meziročně nezměnil. Patříme mezi země, kde je sledovaný ukazatel pod úrovní EU28 (rozdíl 2,7 p. b.). Nejhorší situace je dlouhodobě na Slovensku (podíl 70,8 %), nejlepší naopak ve Švédsku (podíl pouze 16,9 %).

Graf 1 Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle na celkovém počtu nezaměstnaných ve věku 15-64 let (v %)

Zdroj: Eurostat

Při pohledu na míru dlouhodobé nezaměstnanosti je situace nejhorší v Řecku (17,8 %) a Španělsku (13,0 %). Ve 2. čtvrtletí 2013 byla míra dlouhodobé nezaměstnanosti v České republice o 2,1 p. b. nižší než v EU28 a dosahovala 3,0 %.

Tabulka 4 Míra dlouhodobé nezaměstnanosti 15-64letých v členských zemích EU (v %)

Země	2. čtvrtletí 2013		
	celkem	muži	ženy
Řecko	17,8	15,6	20,8
Španělsko	13,0	12,5	13,7
Chorvatsko	11,1	11,5	10,5
Slovensko	10,0	9,8	10,2
Portugalsko	9,6	9,8	9,4

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Irsko	8,3	10,7	5,4
Bulharsko	7,2	8,1	6,3
Itálie	6,9	6,5	7,4
Lotyšsko	5,7	6,2	5,3
Kypr	5,7	6,3	5,1
Slovensko	5,2	5,0	5,5
EU 28	5,1	5,2	5,1
Litva	5,0	5,7	4,4
Maďarsko	4,9	4,9	4,9
Polsko	4,5	4,1	4,9
Estonsko	4,0	4,3	3,8
Francie	4,0	4,1	3,9
Belgie	3,8	3,8	3,7
Rumunsko	3,3	3,5	3,1
Česká republika	3,0	2,5	3,7
Spojené království	2,9	3,4	2,3
Malta	2,7	3,4	:
Německo	2,4	2,6	2,2
Nizozemsko	2,4	2,5	2,1
Dánsko	2,0	1,8	2,2
Finsko	1,6	2,0	1,2
Švédsko	1,5	1,7	1,3
Lucembursko	1,5	1,3	1,8
Rakousko	1,2	1,1	1,2

: údaj není k dispozici

Zdroj: Eurostat

Kontakt

Lukáš Savko

Oddělení pracovních sil, migrace a rovných příležitostí

Tel.: 274 052 183

E-mail: lukas.savko@czso.cz

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz